

Załącznik Nr 1  
do Uchwały Nr VII / 39 / 2011  
Rady Miejskiej w Prabutach  
z dnia 26 maja 2011 roku

**PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST  
DLA MIASTA I GMINY PRABUTY  
NA LATA 2011 - 2032**

## **SPIS TREŚCI:**

|                                                                                                                         |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| 1. Wprowadzenie.....                                                                                                    | 3 |
| 2. Cel programu.....                                                                                                    | 3 |
| 3. Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego .....                                                                      | 3 |
| 4. Przepisy prawne dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki z nich wynikające..... | 4 |
| 5. Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Prabuty.....                     | 7 |
| 6. Finansowe aspekty realizacji programu.....                                                                           | 8 |
| 7. Harmonogram rzeczowy realizacji zadania.....                                                                         | 8 |
| 8. Podsumowanie.....                                                                                                    | 9 |

## **1. Wprowadzenie.**

Na świecie znanych jest ponad 5 tys. wyrobów, do produkcji których używano azbestu. Są to głównie wyroby stosowane w budownictwie jako pokrycia dachowe, osłony elewacyjne ścian, przewody kominowe, rury wodociągowe i kanalizacyjne oraz elementy izolacyjne. Azbest wykorzystywany był również między innymi przy produkcji sprzętu gospodarstwa domowego, np. kuchenek, piecyków elektrycznych i gazowych, opiekaczy, suszarek do włosów oraz siatek azbestowych. Surowca tego używano także do produkcji farb, pokostów, klejów, smarów, płytek i wykładzin podłogowych oraz koców gaśniczych.

W Polsce nie występują złoża azbestu nadające się do górniczej eksploatacji. Azbest stosowany dawniej do produkcji w naszym kraju importowano głównie z byłego ZSRR i Kanady. W latach 70 ubiegłego wieku sprowadzano do kraju ok. 100 tys. ton azbestu rocznie, który wykorzystywano przede wszystkim (ok. 85 %) do wyrobu materiałów budowlanych, pokryć dachowych oraz elewacji budynków. Szacuje się, że na dachach i fasadach budynków oraz w obiektach przemysłowych zamontowanych jest blisko 1 350 mln m<sup>2</sup> płyt azbestowych, z czego blisko 90 % stanowią dachowe płyty faliste, zwane popularnie eternitem. W 1980 r. z płyt azbestowo - cementowych wykonanych było ok. 45 % pokryć dachowych i fasadowych. Po 15 latach udział tych płyt w nowobudowanych pokryciach dachowych, zmniejszył się o 30 %. Znaczącą pozycję w bilansie wyrobów azbestowych stanowią znajdujące się w ziemi i budynkach rury azbestowo-cementowe. Szacuje się, że jest ich ok. 600 tys. ton. Znaczna ilość wyrobów azbestowych stosowana jest w hutnictwie i przemyśle ceramicznym. Jest to ok. 60 tys. ton. Masę będących w użyciu wyrobów małowabarytowych, takich jak uszczelki, kształtki, okładziny hamulcowe czy wyroby włókiennicze, ocenia się na 100 tys. ton.

## **2. Cel programu.**

Potrzeba opracowania Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Prabuty na lata 2011 – 2032 wynika z konieczności podjęcia skutecznych działań mających na celu całkowite usunięcie materiałów zawierających azbest do końca 2032 roku. Celem Programu jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z otoczenia człowieka oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie. W programie opisano ogólne mechanizmy oraz zasady pomocy, jaką Gmina zamierza udzielić osobom decydującym się na usunięcie elementów zawierających azbest z budynków lub budowli. Pomoc ta ma na celu zachęcić do podejmowania tego rodzaju działań oraz zmniejszyć ryzyko związane z nieprawidłowym ich wykonaniem. W programie zawarto wykaz krajowych oraz międzynarodowych aktów prawnych regulujących postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest. Prace związane z usuwaniem azbestu powinny wykonywać wyspecjalizowane jednostki posiadające stosowne decyzje wydawane przez właściwego Marszałka Województwa, zatwierdzające program gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

## **3. Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego.**

Azbest jest nazwą handlową włóknistych minerałów. Azbesty, niezależnie od różnic chemicznych i wynikających z budowy krystalicznej, są minerałami naturalnie występującymi w przyrodzie. Azbesty są uwodnionymi krzemianami, które w swoim składzie chemicznym zawierają: magnez, sód, wapń, żelazo. W latach 80- tych XX w. azbest został uznany za jeden z najbardziej rozpowszechnionych czynników rakotwórczych w środowisku.

Azbest staje się zagrożeniem dla zdrowia człowieka, gdy dojdzie do korozji lub uszkodzenia wyrobów zawierających azbest (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.). Wówczas uwalniane są do powietrza włókna azbestu, które mogą zostać przeniesione przez układ oddechowy do płuc. Istotne znaczenie dla wielkości poziomu zanieczyszczenia powietrza włóknami azbestu, jakie powstają np. podczas prac demontażowych, ma zasada obniżania emisji pylenia: przez nawilżanie wyrobu przed oraz w trakcie demontażu, zaniechanie w miarę możliwości obróbki i destrukcji mechanicznej demontowanego wyrobu, nie posługiwanie się narzędziami napędzanymi elektrycznie takimi, jak piły, wiertarki, wyzwalającymi znaczną emisję, ale narzędziami ręcznymi - najlepiej wolnoobrotowymi o specjalnie wyprofilowanych ostrzach, zaopatrzonych w odsysanie pyłu i przeznaczonych dla obróbki wyrobów azbestowych. Podczas prac wymagana jest staranność i dokładność wszelkich czynności, wykonywanie ich według z góry przygotowanego planu.

Oddychanie powietrzem skażonym włóknami azbestowymi prowadzi do wielu chorób układu oddechowego w tym min: pylicy azbestowej (azbestozy), łagodnych zmian opłucnowych, nowotworu płuc (najpowszechniejszy nowotwór złośliwy powodowany przez azbest), międzybłoniaka opłucnej i otrzewnej (nowotwory o wysokiej złośliwości). Szczególnie narażone na choroby są osoby, które miały kontakt z azbestem ze względu na rodzaj wykonywanej pracy oraz osoby narażone na długotrwałe wdychanie włókien azbestowych o małym stężeniu, jak też osoby narażone na krótkotrwałe przebywanie w miejscu o dużym stężeniu włókien azbestowych. Nieznana jest minimalna ilość pyłu azbestowego, która wywołuje choroby. Wiadomo natomiast, że im więcej włókien azbestu wdychanych jest do układu oddechowego, tym większe jest ryzyko choroby. Choroby mogą wystąpić nawet po 30 latach od momentu kontaktu z pyłem azbestowym. Pierwsze objawy mogące sygnalizować chorobę to: duszności, silny długotrwały kaszel, ból w klatce piersiowej.

#### **4. Przepisy prawne dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki z nich wynikające.**

Na obszarze Polski od 1997 roku obowiązuje zakaz stosowania wyrobów zawierających azbest, a także zakaz ich produkcji i handlu. Zakaz taki został wprowadzony ustawą z 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U z 1997. Nr 101, poz. 628 z późn. zm.). W kolejnych latach wprowadzono szereg kolejnych aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących w/w kwestie związane z postępowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Uzupełnieniem aktów prawnych w przedstawionym zakresie jest przyjęta w dniu 14 lipca 2009 r. przez Radę Ministrów uchwała w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. W dniu 15 marca 2010 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę zmieniającą uchwałę w

sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu" na lata 2009-2032". Powstają również lokalne programy usuwania azbestu realizowane przez gminy, powiaty i województwa.

Polskie prawodawstwo dopuszcza wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w użytkowanych budynkach, instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 roku. W sposób szczegółowy akty prawne określają również wymagania dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami azbestowymi, obowiązki organów administracji, a także właścicieli i zarządców nieruchomości w tym zakresie oraz obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Podstawowe obowiązki organów samorządowych, właścicieli i zarządców nieruchomości oraz przedsiębiorców prowadzących działalność, w wyniku której powstają odpady zawierające azbest, przedstawiono poniżej.

Istnieje również szereg aktów prawnych regulujących tematykę związaną z azbestem wydanych przez instytucje Unii Europejskiej.

Obowiązki gminy w zakresie postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki z nich wynikające:

- 1) opracowanie, przyjęcie i aktualizacja planu gospodarki odpadami (z uwzględnieniem problematyki usuwania azbestu i wyrobów zawierającymi azbest),
- 2) gromadzenie informacji przekazywanych przez osoby fizyczne (właścicieli i zarządców nieruchomości) o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
- 3) przedkładanie marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu,
- 4) opiniowanie programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi (w tym odpadami zawierającymi azbest),

Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości w zakresie postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki z nich wynikające:

- 1) kontrola wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest,
- 2) sporządzenie i przedłożenie organowi nadzoru budowlanego oceny stanu i dokumentacji miejsca zawierającego azbest,
- 3) usuwanie wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia,
- 4) sporządzenie (corocznie) planu kontroli jakości powietrza obejmującej pomiar stężenia azbestu, dla każdego pomieszczenia, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest lub wyroby zawierające azbest,
- 5) przegląd i oznakowanie, w sposób przewidziany przez prawo, miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,

- 6) sporządzenie inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest poprzez sporządzenie spisu z natury,
- 7) sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub prezydentowi miasta (dot. osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami) oraz coroczna aktualizacja informacji o :
  - wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
  - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone
- 8) zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno - budowlanemu prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z przepisami budowlanymi.

**Obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest:**

- 1) uzyskanie pozwolenia, decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenie organowi informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (zależnie od ilości wytwarzanych odpadów),
- 2) przeszkolenie przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników i osób kierujących lub nadzorujących, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz w zakresie przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- 3) opracowanie przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:
  - identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
  - informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
  - zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
  - ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza;
  - posiadanie niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.
  - zgłoszenie prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy.
- 4) zapewnienie warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,

5) złożenie właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych.

Kwestie związane z bezpiecznym użytkowaniem wyrobów zawierających azbest, ich przemieszczaniem, oznaczaniem miejsc w których wykorzystywany jest azbest, obowiązkami wykorzystującego azbest zostały uregulowane min. w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U z 2011r. Nr 8, poz.31).

Obowiązki wykonawcy prac polegających na bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania oraz usuwania wyrobów zawierających azbest, warunki przygotowania do transportu i transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest do miejsca ich składowania, wymagania, jakim powinno odpowiadać oznakowanie wyrobów i odpadów zawierających azbest zostały określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. nr 71 poz. 649 z późn. zm.).

Od 2004 roku właściciele i zarządcy obiektów zobligowani są do przekazywania marszałkowi województwa i wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania oraz informacji o wyrobach, których wykorzystanie zakończono.

Prace związane z usuwaniem azbestu powinny wykonywać wyspecjalizowane jednostki posiadające stosowne zezwolenia oraz wyposażenie techniczne i socjalne zapewniające prowadzenie prac oraz odpowiednie zabezpieczenie pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.

W przypadkach nieprzestrzegania w/w wymagań zastosowanie mają zapisy tytułu VI ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Przewidują one w takich przypadkach odpowiedzialność karną tj. kary aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny orzekane na podstawie przepisów kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia oraz odpowiedzialność administracyjną poprzez wstrzymanie prowadzonej przez podmiot korzystający ze środowiska lub osobę fizyczną działalności powodującej pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrażającej życiu lub zdrowiu ludzi.

Ponadto do odpowiedzialności za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko, w tym również powstałe w wyniku postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

## **5. Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Prabuty.**

### **Określenie szacunkowych ilości azbestu na terenie Miasta i Gminy Prabuty.**

Inwentaryzację wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Prabuty rozpoczęto w latach 2004-2005. Szacuje się, iż obszarze gminy Prabuty występuje ok. 400 obiektów wyposażonych w elementy azbestowo - cementowe, w tym ok. 120 w granicach administracyjnych miasta i ok. 280 w obrębach wiejskich, co daje w przybliżeniu ok. 100 tys. m<sup>2</sup> powierzchni w przeliczeniu na eternit (1100 Mg). Ciągłe aktualizowana inwentaryzacja wykazuje na dzień dzisiejszy ponad 70 nieruchomości obciążonych azbestem o łącznej pow. około 20 tys. m<sup>2</sup> (290 Mg.) Są to w przeważającej mierze domy mieszkalne, ale również towarzysząca im zabudowa gospodarcza i garażowa.

Na obszarze wiejskim do wspomnianej charakterystyki dochodzi jeszcze znaczący odsetek obiektów inwentarskich. Według obowiązującej klasyfikacji w 99% mamy do czynienia z płytami azbestowo - cementowymi dla budownictwa. Za sprawą istniejącej sieci wodociągowej dochodzi jeszcze 4390 mb rur i złączy azbestowo-cementowych (Ø 80 - 100 mm) z terenu miejskiego.

Ewidencja właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów budowlanych, w których występują elementy zawierające azbest jest zawarta w bazie danych opracowanej przez samodzielne stanowisko ds. ochrony środowiska Urzędu Miasta i Gminy Prabuty.

Powyższe dane są podstawą do opracowania programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Prabuty.

## **6. Finansowe aspekty realizacji programu.**

W programie zakłada się, że usuwanie wyrobów zawierających azbest w latach 2011– 2032 finansowo wspomagane będzie z budżetu Miasta i Gminy Prabuty oraz z innych źródeł finansowania. Wsparcie dotyczyć będzie dofinansowania kosztów: demontażu, transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest. Szczegółowe warunki wsparcia finansowego określone zostaną w oddzielnej uchwale Rady Miejskiej w Prabutach.

Jak już wspomniano na terenie Gminy Prabuty zinwentaryzowane jest około 20 tys m<sup>2</sup> płyt azbestowych w formie pokryć dachowych. W latach 2007 - 2009 roku ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz dzięki dofinansowaniu otrzymanym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku usunięto 2,5 tys. m<sup>2</sup> płyt azbestowo - cementowych wykorzystywanych jako pokrycia dachowe. Z uwagi na niewielkie środki finansowe na wspomaganie usuwania azbestu jakimi dysponował Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej posiadacze nieruchomości przy pomocy specjalistycznych firm sporą ilość azbestu - w postaci eternitu usunęli na własny koszt. Obowiązek usuwania azbestu spoczywa na właścicielach nieruchomości, na terenie których był on wykorzystywany. W kolejnych latach pomoc ze strony samorządu dla właścicieli nieruchomości usuwających azbest uzależniona będzie od wysokości przeznaczanych corocznie w budżecie gminy na ten cel środków finansowych oraz dostępności środków zewnętrznych np. środki finansowe z WFOŚiGW. Długi harmonogram realizacji programu, zmienny poziom finansowania w danych latach oraz pojawiające się nowe dane o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania mogą powodować potrzebę aktualizacji niniejszego programu w okresie jego obowiązywania.

## 7. Harmonogram rzeczowy realizacji programu

| Lp. | Nazwa zadania                                                                                                                                             | Okres realizacji                                                                                                                                           |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Udzielanie dotacji z budżetu Miasta i Gminy Prabuty podmiotom usuwającym azbest z nieruchomości - położonych na terenie Miasta i Gminy Prabuty            | 2011 – 2032<br>wysokość wsparcia finansowego uzależniona od wysokości posiadanych przez samorząd środków finansowych oraz pozyskanych środków zewnętrznych |
| 2   | Ubieganie się przez samorząd o dotacje na usuwanie odpadów azbestowo – cementowych z terenu Miasta i Gminy Prabuty ze środków zewnętrznych (np. WFOŚiGW). | corocznie pod warunkiem dostępności środków                                                                                                                |
| 3.  | Działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków, budowli i instalacji zawierających azbest             | 2011 - 2032                                                                                                                                                |
| 4.  | Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest                                                                                        | 2011 – 2032                                                                                                                                                |
| 5.  | Eliminacja powstałych nielegalnych składowisk z odpadami zawierającymi azbest.                                                                            | 2011 - 2032                                                                                                                                                |
| 6.  | Monitoring i ocena realizacji programu                                                                                                                    | Co 3 lata w okresie realizacji zadania                                                                                                                     |
| 7.  | Przedstawienie Radzie Miasta sprawozdania z przebiegu realizacji programu                                                                                 | corocznie w okresie realizacji zadania                                                                                                                     |

## 8. Podsumowanie.

Pomimo wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w nowych budynkach i technologiach będzie on elementem struktury wielu obiektów jako materiał wbudowany jeszcze przez kilkadziesiąt lat. Należy pamiętać, że nie jest szkodliwa sama obecność w budynku materiałów zawierających azbest. Niebezpieczeństwo pojawia się w wyniku nieprawidłowego obchodzenia się z tymi elementami, na skutek czego mogą one stać się niebezpieczne będąc źródłem emisji włókien azbestowych do powietrza.

Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania właściwym jednostkom danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na uzyskanie pełnej wiedzy na ten temat i podejmowanie przez jednostki samorządowe skutecznych działań mających na celu pomoc właścicielom obiektów w usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Istotna jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac wyłącznie przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym

zakresie firmy pozwoli wyeliminować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest.

Jak już wyżej wspomniano bardzo istotne znaczenie ma zachowanie wszystkich wymogów formalnych dotyczących zarówno informowania o wyrobach zawierających azbest oraz prowadzenia prac przy usuwaniu azbestu. Upowszechnianie programu będzie skutkowało podnoszeniem świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją i usuwaniem azbestu. Przewiduje się, że w następnych latach Gmina Prabuty będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co przyczyni się do poprawy stanu wiedzy na temat ilości azbestu. Pozwoli to na lepsze poznanie potrzeb mieszkańców w tym zakresie oraz precyzyjniej planować środki niezbędne do wydatkowania na ten cel, a także stopniowo wyeliminować wyroby azbestowe z naszego otoczenia, co jest głównym celem programu.